

Uvod

Međunarodno pravo operiše formannom definicijom države, zasnovanom na spoljašnjim, pojavnim elementima države. U tom smislu, država se može odrediti kao entitet koga kumulativno određuju tri konstitutivna elementa: a) postojano stanovništvo; b) utvrđena teritorija; i c) suverena vlast. Ponekad se navode i drugi elementi države ali oni ne zaslužuju kvalifikaciju konstitutivnog elementa. Oni su po svojoj prirodi ili izvedeni elementi (*exempli causa*, kapacitet da se stupi u odnos sa drugim državama) ili izražavaju ekskluzivističke koncepcije suprotstavljene demokratskoj prirodi pozitivnog međunarodnog prava (stepen civilizacije koji omogućuje državi da se pridržava principa međunarodnog prava).

Osnovno pravno pitanje u konkretnoj stvari tiče se uloge međunarodnog prava u nastanku države. Da li je nastanak nove države faktičko pitanje (*questio facti*), stvar koja se odvija van i nezavisno od normi međunarodnog prava, ili se radi o stvari koja je u sferi međunarodnog prava? Mišljenja su podeljena. Po jednom, nastanak države je faktičko pitanje (*questio facti*). Tako se kaže da „... o tome je li država nastala nije važno kako je nastala i kakvo joj je ustrojstvo". Bitno je da „postanak države mora biti efektivan", nezavisno od toga da li je „država nastala u skladu sa do tada postojećim pravnim poretkom, bilo unutarnjim ili međunarodnim".

Po drugom mišljenju, nastanak države ne može se svesti na pitanje efektiviteta bez obzira na značaj koji efektivitet ima u nastanku države, već se ima situirati u milje relevantnih pravnih pravila. Drugim rečima, podrazumeva se odgovarajući odnos između faktičkih i pravnih kriterijuma, efektivnosti i zakonitosti nastanka država.

Drugo gledište je ispravnije. Prvo gledište, naime, prećutno sugerise da je međunarodno pravo indiferentno u odnosu na nastanak država, da se države stvaraju u pravnom vakuumu, u slobodnoj igri sile i oportuniteta. Ako međunarodno pravo ne može regulisati ili kontrolisati efektivne teritorijalne entitete, onda je to izraz gledišta da „međunarodno pravo ne može regulisati politiku sile uopšte; da je ono suštinski neobavezno". Ako je država, a nesporno jeste, pravni pojam, osnovni subjekt međunarodnog prava, onda je teško zamisliti da međunarodno pravo abdicira od regulisanja ili kontrole nastanka svog osnovnog subjekta koji je uz to i tvorac međunarodnog prava.

Gledište po kome je nastanak, kao i nestanak, država faktičko pitanje, nema pokriće ni u praksi. Od XVII veka su postojali pravno-politički ili pravni principi koji su se ticali nastanka država. Od Vestfalskog mirovnog ugovora (1648), stvaranje država je bilo pravdano ravnotežom snaga, legitimitetom, tumačenjima „Svete Alijanse“, kvazi legislativnim nadležnostima velikih sila, principom narodnosti i, od druge polovine XX veka, samoopredeljenjem naroda.

Naravno, bilo bi preterano reći da je nastanak nove države isključivo pravno pitanje (*questio iuris*). Tako bi, u osnovi, stvaranje nove države bilo svedeno na legalističku proceduru, na stvar volje imaginarnog međunarodnog zakonodavca, materijalizovane u nastanku nove države nezavisno od realnih društvenih procesa.

Odnos između faktičkog i pravnog elementa, efektiviteta i zakonitosti se, međutim, menjao tokom vremena. U prošlosti efektivitet je posedovao ubedljivu prevagu, zahvaljujući umnogome i činjenici da je međunarodno pravo bilo sazdana isključivo od dispozitivnih normi koje su, po definiciji, trpele derogaciju, te da je rat bio legislativni faktor u međunarodmm odnosima.

Faktički načini nastanka novih država su evoluirali tokom vremena¹. U najstarija vremena kada se međunarodno pravo konstituisalo, država je mogla da nastane i putem privatnih raspolaganja suverena (miraz ili poklon), budući da je državna teritorija smatrana privatnom svojinom suverena kojom je on raspolagao analogno pravilima građanskog prava o raspolaganju stvarima u privatnoj svojini.

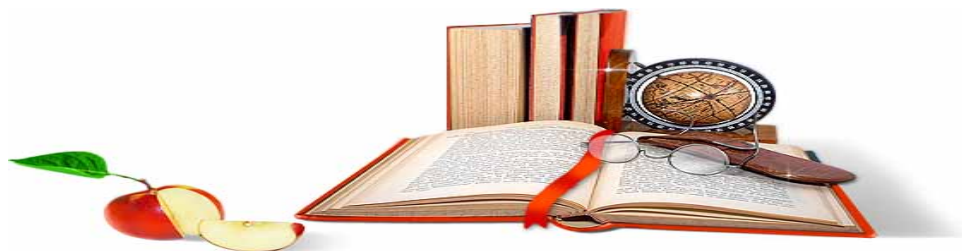
---

¹ Avramov, dr. Smilja,-Kreća, dr. Milenko, *Međunarodno javno pravo*, Beograd, 1983. Str. 126-130.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com